

یادداشت
نژکی خانغلی زاده / گروه جامعه

اشتغال؛ عامل سلامت اجتماعی

برطرف کردن بیکاری، همیشه هدف بوده است؛ هدف همه متولیان در جوامع مختلف دنیا. انگار همه آدم‌ها در هر جایگاه و مقامی و با تفکر و اعتقادی، می‌دانند و البته می‌بینند که

اشتغال و فعالیت در رشته‌های مختلف، چطور می‌تواند سلامت اجتماعی جامعه را افزایش دهد.

در واقع قریب به اتفاق متخصصان، جامعه‌شناسان و روان‌شناسان معتقدند اشتغال علاوه بر جنبه‌های مثبتی نظیر استقلال شخصی وکسب درآمد، می‌تواند سلامت روان و یکپارچگی اجتماعی را هم به همراه داشته باشد. موضوعی که با تحقیقات و پژوهش‌های علمی ثابت شده است؛ چنان‌که طبق آخرین آمارهای جهانی، افرادی که مشغول به انجام کار یا فعالیتی نیستند و اصطلاحا بیکار تلقی می‌شوند، از لحاظ خطر مرگ‌ومیر و وضعیت روان، نسبت به افرادی که در جامعه حضور دارند، کاری از پیش می‌برند و حقوق و درآمدی به‌دست می‌آورند از سلامت کمتری برخوردارند و خب، چه کسی می‌تواند منکر این واقعیت شود که تک تک این افراد، سلامت جامعه را می‌سازند. سلامتی که به نظر می‌رسد با افزایش اشتغال افراد جامعه، ارتباط مستقیم دارد؛ یعنی هرچه تعداد بیکاران بیشتر باشد، فشار اقتصادی و تزلزل شخصیتی بیشتر و در نتیجه سلامت روان این افراد و به تبع آن، سلامت اجتماعی جامعه، خدشه‌دار خواهد شد.

برای همین است که جامعه‌شناسان همیشه روی تلاش بر کاهش آمار بیکاری در جامعه تاکید و از طرفی بر تربیت نیروی متخصص، توانمند و علاقه‌مند بر حرفه خود تاکید دارند؛ شاید آنها می‌دانند که اشتغال چطور می‌تواند ابعاد سلامت جسمی، روحی، خانوادگی و در نهایت اجتماعی یک فرد را تقویت کند و از آن مهم‌تر، مشغول بودن به حرفه مورد علاقه و محبوب، چطور این سلامت را در همه جنبه‌ها تضمین و طباب سلامت اجتماعی را محکم و ناگسستگی خواهد کرد. البته که در این میان، نمی‌توان از عواقب منفی فشارهای شغلی، مشاغل استرس‌زا و ... چشم‌پوشی کرد اما آنچه در حالت کلی و در مرحله اول اهمیت دارد، از بین بردن بیکاری و در مرحله بعد، سوق دادن افراد به گرایش‌های مورد علاقه‌شان است. اتفاقی که اگر به وقوع بپیوندد، جامعه به سمت و سویی بهتر از آنچه که امروز هست کشیده خواهد شد.

حق با شماست

پیامک: ۰۱۱۲۴۰۰۲۰۰۰ - تلفن گویا: ۰۴۴۴۰۰۲۳۰۰-۰۱

#مترو- گرما علیان از تهران

با توجه به روند افزایشی دما در تهران، بسیاری از واگن‌های مترو هر چند دقیقه یک‌بار، سیستم سرمایش خود را خاموش می‌کنند. پس از اعتراض مسافران هم می‌گویند که یا واگن خود را عوض کنید یا این‌که اصلا پاسخی نمی‌دهند.

#باسداران-آسآلت رضایی از تهران

آسآلت خیابان پاسداران، محدوده بیمارستان لیافی‌نژاد بسیار نامناسب است به صورتی که باعث آسیب بسیار شدید به خودروهای عبوری و حتی رانندگان آنها می‌شود. از مسئولان شهرداری تقاضا می‌شود برای ترمیم آسآلت محدوده موردنظر تدبیری اساسی ببیندپشت تا شاهد آسیب‌های بیشتر نشویم.

#انباشت-زباله یک شهروند

در خیابان نسیم چهارم، روبه‌روی درب اصلی پارک چیتگر واقع در بولوار کوکب، منطقه ۲۲ شهرداری تهران منطقه‌ای وسیع به عنوان محل تفکیک و انباشت زباله قرار گرفته است. این محل به اندازه‌ای نامناسب است که تریلرهای حمل زباله، شیرابه‌های زباله‌ها را در خیابان‌های همجوار رها می‌کنند. این کار باعث آسیب شدید به محیط‌زیست و بدتر از آن به ساکنان منطقه می‌شود. باعث تاسف این‌که مکان یادشده در کنار بیمارستان بوقت، مختص بیماران سرطانی قرار گرفته که باعث آزار و اذیت فراوان برای بیماران نیز شده است. متأسفانه شهرداری هم هیچ توجهی به این موضوع نمی‌کند، از مسئولان مربوطه تقاضا می‌شود فکری به حال مشکل مردم این منطقه کنند.

#خاموشی-برق غفاری از تهران

در کوچه کشاورز واقع در منطقه امامزاده حسن تهران، متأسفانه شب‌ها روشنایی معیار خاموش می‌شود که این مسأله مشکلات عیدیه‌ای را برای ساکنان آنجا ایجاد کرده است. آیا بهتر نیست وزارت نیرو به جای خاموش کردن روشنایی معیار، چراغ‌های اضافی که در خیابان‌ها بی‌مورد روشن شده را خاموش کند تا علاوه بر صرفه جویی، مشکلاتی هم برای مردم ایجاد نشود؟

کاهش آمار غرق شدگان بایک پویش

حجت‌الاسلام سیدهاشم حسینی‌المدنی، رئیس سازمان جوانان جمعیت هلال احمر با اشاره به پویش ملی «غرق نشویم» که برای دومین سال با شعار «بی‌گدار به آب نزنیم»، در سواحل استان‌های شمالی برگزار شده است، افزود؛ پویش «غرق نشویم» سبب کاهش آمار غرق شدگان شده است./ جام جم

جریمه تبلیغ دخانیات در خرده‌فروشی

بهژاد ولی‌زاده، رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات وزارت بهداشت گفت: جرائم تبلیغ محصولات دخانی در بخش خرده‌فروشی بازدارنده است. اگر یک مرکز عرضه محصولات دخانی نسبت به تبلیغ این محصولات اقدام کند، ۱۰۰ تا ۱۲۰ میلیون تومان جریمه می‌شود./ ایسنا

خدمت ۵۰۰ موکب درمانی در اربعین

سیدعلی مرعشی، رئیس مرکز پزشکی حج و زیارت جمعیت هلال احمر گفت: امسال بحث ابتلای زائران به گرم‌زدگی خیلی جدی است و امکانات بیشتری را در نظر گرفته‌ایم. بر این اساس حدود ۵۰۰ موکب مردمی و هلال احمر درمانی در عملیات اربعین ۱۴۰۳ به زائران خدمات‌رسانی خواهند کرد./ جام جم

پای لنگ اشتغال فارغ التحصیلان

رئیس جهاد دانشگاهی معتقد است وزارت علوم برای نیازسنجی دوره‌های فنی-مهندسی ارتباط تنگاتنگی با ما ندارد

بیکاری به‌خصوص در میان افراد تحصیل‌کرده یکی از اصلی‌ترین معضلات اجتماعی است. درحال‌حاضر نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان ۱۱/۴درصد است که بر این اساس از هر ۱۰ بیکار در کشور ۴ نفر فارغ‌التحصیل دانشگاهی هستند که عمده آنها با فضای کسب‌وکار روز آشنایی ندارند. گزارش مرکز آمار ایران بیانگر آن است که نرخ بیکاری مقطع کارشناسی ۱۵درصد، مقطع کارشناسی ۱۵/۲درصد، کارشناسی ارشد ۹/۷ و مقطع دکتری ۳درصد است. از نگاه بسیاری از کارشناسان، دلیل اصلی بیکاری تحصیل‌کرده‌ها قطع ارتباط میان صنعت و دانشگاه است و اگر تربیت نیروی انسانی بر مبنای نیاز بازار کار باشد این معضل به حداقل می‌رسد. این کاری است که در جهاد دانشگاهی انجام می‌شود. سال ۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی با توجه به شرایط جدید دانشگاه‌ها مصوبه‌ای را به تصویب رساند که در آن جهاد دانشگاهی به‌عنوان پلی میان دانشگاه و بخش صنعتی و خدماتی کشور معرفی شد که در همین راستا مشارکت در ایجاد زمینه‌های مناسب برای اشتغال بیشتر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی نیز یکی از وظایف مهم آن تعریف گردید. به بهانه چهل و چهارمین سالگرد تأسیس این مجموعه سراغ دکتر حسن مسلمی‌نایینی، رئیس جهاد دانشگاهی رفتیم و در خصوص اقدامات این مرکز در راستای مهارت‌افزایی و به‌دنبال آن کاهش نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان با وی به گفت‌وگو نشستیم.

زهرا حامدی
گروه جامعه

جهاد دانشگاهی به‌عنوان پلی میان صنعت و دانشگاه تاکنون چه اقداماتی در راستای اشتغال‌زایی دانشجویان و فارغ‌التحصیلان انجام داده است؟

درحال حاضر جهاد دانشگاهی ۱۶۰ شبکه آموزشی در کل کشور دارد و در بحث اشتغال‌زایی تاکنون فعالیت‌های مختلفی انجام شده است. یکی از این کارها، برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت و مهارتی است که سالانه حدود ۸۰۰ هزار نفر از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان از این طریق تقویت و برای ورود به بازار کار آماده می‌شوند. همچنین در حوزه پژوهشی نیز جهاد دانشگاهی سه پارک فناوری بزرگ دارد که بیش ۵۰۰ نفر از جوانان صاحب ایده در حوزه‌های مختلف را پشتیبانی می‌کند و این افراد می‌توانند با فضا و تسهیلاتی که جهاد دانشگاهی در اختیار آنها گذاشته است، ایده‌های خود را بیروارند و وارد بازار کار شوند.

دوره‌ها بر چه اساسی نیازسنجی می‌شود؟

دوره‌ها در حوزه پزشکی معمولاً از طریق همکاری با وزارت بهداشت و مرکز آموزش آن در شهرهای مختلف نیازسنجی و برگزار می‌شود. در حوزه فنی و مهندسی متأسفانه ارتباط تنگاتنگی با وزارت علوم وجود ندارد اما جهاد دانشگاهی با صلاح‌دید خود یک سری از تخصص‌ها را به دوره‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت تبدیل می‌کند و آنها را ارائه می‌دهد. درحال‌حاضر یکی از ویژگی‌های مهم جهاد دانشگاهی به‌ویژه مراکز آموزشی حرکت به سمت تخصص و مهارت است؛ یعنی دانشکده‌ها و مراکز پژوهشی را با یکدیگر مرتبط کرده، مثلاً در دانشگاه علم و فرهنگ ارتباط بسیار خوبی بین پژوهشگاه رویان و

دانشکده زیست‌فناوری ایجاد شده است. به‌همین دلیل بسیاری از متقاضیان تحصیل در حوزه زیست‌فناوری به‌دلیل این ارتباط دانشگاه علم و فرهنگ را برای تحصیل انتخاب می‌کنند.

در خصوص آمایش مراکز آموزش عالی آیا تاکنون مرکزی از جهاد دانشگاهی اعلام یا تعطیل شده است؟

به‌طورکلی جهاد دانشگاهی در آموزش رسمی دو دانشگاه و شش موسسه دارد. در خصوص بحث آمایش مراکز تاکنون نه در کشورونه در جهاد هیچ اقدامی انجام نشده است. البته ما به‌دنبال یک ساماندهی و برنامه‌ریزی برای دانشگاه‌های‌مان هستیم و در این مسیر شاید برخی موسسه‌ها به‌دلیل نداشتن دانشجو تعطیل و منحل شوند. البته ما برای این‌که بتوانیم دانشگاه‌هایمان را به سمت نسل ۴ و ۴پریم ارتباط بین مراکز صنعتی و پژوهشگاه‌ها با دانشگاه‌ها را ایجاد کردیم و در تلاش هستیم تا براساس اطلاعات علمی به‌دست‌آمده از جهاد، رشته‌ها را تنظیم کنیم اما این موضوع هنوز نهایی نشده است. نسل یک دانشگاه ما مبتنی بر آموزش صرف و نسل ۲ دانشگاه مبتنی بر پژوهش در کنار آموزش است. نسل ۳ کارآفرینی و نسل ۴ در کنار همه اینها استفاده از فناوری را هم در دست‌وکار خود قرار می‌دهد.

یکی از چالش‌هایی که در جامعه نخبگانی با آن مواجه هستیم بحث مهاجرت نخبگان است. آیا شما برای نگه‌داشتن نخبگان و

یکی از اقدامات جهاد دانشگاهی برگزاری دوره‌های مهارتی است که سالانه حدود ۸۰۰ هزار نفر از این طریق تقویت و برای ورود به بازار کار آماده می‌شوند

مهاجرت معکوس برنامه‌ای دارید؟
یکی از پروژه‌هایی که بخشی از آن با معاونت علمی ریاست جمهوری در حال انجام است، آزمایشگاه ملی تحقیقات مغز در محدوده شرق و منطقه پردیس تهران است که یکی از بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین مراکز در این حوزه خواهد بود و اکنون در پی آن هستیم که تا چند ماه آینده بخشی از آن شروع به فعالیت کند. محوریت کلی فعالیت این مرکز مبتنی بر هوش مصنوعی، هوش طبیعی، علوم‌شناختی و ریاضیات است و این موضوع با توجه به این‌که جمعیت کشور به سمت سالمندی در حرکت است و مشکلات مغزی پیش‌روی افراد است تا حد زیادی می‌تواند در جلوگیری و بهبود تبعات این موضوع موثر باشد. برای کار روی مغز انسان در این پروژه از میمون‌ها به‌عنوان نخستین سانان که از نظر ژنتیکی شباهت‌هایی با انسان دارند، استفاده شده است. این طرح یکی از پروژه‌های بزرگ جهاد است که فرصتی برای جذب متخصصان داخلی و خارجی فراهم می‌کند، به‌طوری‌که تاکنون بسیاری از متخصصین خارجی از کشورهای مختلف نظیر آمریکا برای فعالیت در این مرکز اعلام آمادگی کرده‌اند. درواقع راه‌اندازی و تکمیل آزمایشگاه این مرکز می‌تواند مهاجرت معکوس در کشور را در پی داشته باشد و جهاد دانشگاهی می‌تواند به محلی برای تجمع نخبگان تبدیل شود و با استفاده از تجارب محققان جهاد دانشگاهی سطح علمی

خود را افزایش دهند و در این سازمان جذب شوند یا برای فعالیت به سازمان‌های علمی دیگر مراجعه کنند.

آیا پروژه‌های دیگری هم در دست دارید؟

بله، پروژه دیگری که با حمایت دولت همراه شده، بحث شکاف هیدرولیکی است که درباره احیای چاه‌های نزدیک به موت است. درحال حاضر علم و دانش انجام این پروژه فراهم است و تنها به حمایت مالی دولت نیاز دارد. البته دکتر مخبر، معاون سابق ریاست جمهوری دستور انجام آن را داده‌اند و به سازمان بودجه نیز ارسال شده است، پروژه دیگر، مولدسازی معادن است که دولت دستور آن را داده است. به‌این‌ترتیب که بتوانیم از این طریق هم‌انیت مگنتیتی مورد نیاز کشور را تأمین کنیم که این پروژه نیز هم‌اکنون در حال انجام است. به‌طورکلی پروژه‌های کلان در دست جهاد نیاز به حمایت مالی نهایی دارد و در صورت تأمین مالی کار آن آغاز می‌شود.

بودجه این پروژه‌ها چقدر است؟

بودجه‌یکی از این پروژه‌ها ۲۵میلیون یورواست که مبلغ بالایی است و حتماً باید بر پروپوزال اولیه آن به‌خوبی کار شود تا بعداً مشکلی پیش نیاید.

سرنوشت این پروژه‌ها در دولت چهاردهم چه می‌شود؟

ما همچنان در حال ارزیابی با وزارت نفت و وزارت صمت هستیم و امیدواریم دولت چهاردهم نیز این طرح‌ها را بپذیرد و ما بتوانیم آنها را عملیاتی و اجرا کنیم. چون این طرح‌ها پروژه‌های علمی مهمی است و کشور به آنها نیاز دارد.

گزارش

مدارس غیردولتی، علیه عدالت آموزشی!

تأسیس روزافزون مدارس غیردولتی طی این سال‌ها منجر به فقدان عدالت آموزشی در کشور شده است

از دوران پهلوی را در راستای دسترسی به عدالت توزیعی و توجه به اقشار محروم جامعه حذف کرد. اما تنها ۹ سال بعد یعنی در پنجم خرداد سال ۶۷، مجلس قانون مدارس غیرانتفاعی را با وجود نقض روح قانون اساسی به تصویب رساند. اما توزیع تربیت رسمی و عمومی باید به‌گونه‌ای باشد که دسترسی به آن، به عوامل اجتماعی مانند ثروت وابسته نباشد. حالا بماند که این مسأله موافقان و مخالفان مخصوص به خود را دارد. علیرضا قنبری، تحلیلگر حقوق و سیاست در این باره و در یادداشتی نوشت: «موافقان خصوصی‌سازی در آموزش و پرورش با این استدلال که دیوان‌سالاری، تورم مقررات، سلسله‌مراتب اداری و کندی آموزش دولتی موجب لطمه به سرعت، انعطاف‌پذیری و نوآوری در آموزش می‌شود، قائل به این هستند که ورود بخش خصوصی در این عرصه هم به صلاح دولت (از نظر کاهش بار مالی و اجرایی) و هم به صلاح دانش‌آموزان (از نظر ورود امکانات، توانایی و خلاقیت‌های بخش غیردولتی و افزایش همکاری و نظارت خانواده‌ها) خواهد بود.»

اصولی برای تحقق عدالت آموزشی

یکی از سازکارهای تحقق عدالت که میان بسیاری از صاحب‌نظران و متفکران مطرح می‌شود، اصل برابری است. براساس این اصل و در سال ۵۸، شورای انقلاب، مدارس ملی (غیردولتی) برجای مانده

برش

تضعیف مدارس دولتی

در گرو تقویت مدارس غیردولتی!

نابرابری‌های موجود در نظام آموزشی به نفع طبقات محروم جامعه نیست چرا که مدارس غیردولتی با شهریه‌های سر به فلک کشیده، امورات خود را می‌گذرانند و بعضی از مدارس دولتی با دریافت مبالغ مکفی می‌توانند از پس مخارج خود برآیند اما در این میان مدارس مناطق محروم‌تر در گرداب مشکلات باقی می‌مانند و برنامه‌ای برای تقویت علمی و تجهیزاتی این مدارس وجود ندارد. از نگاه قنبری، ایجاد رقابت میان مدارس و رویکردهای آموزشی در شرایطی مطلوب خواهد بود که مدارس دولتی نیز کیفیت قابل‌قبولی را ارائه دهند. در آن شرایط و در صورتی‌که خانواده‌ها علاقه به آموزش فوق‌برنامه یا رویکرد خاصی مانند مدارس مذهبی داشتند، بتوانند از مدارس غیردولتی هم استفاده کنند، نه در شرایط فعلی که مدارس دولتی عادی اصلاً توان رقابت با مدارس غیردولتی را ندارند!

وی همچنین می‌گوید: «قانون اساسی با تکیه بر اصل عدالت یکی از اصول تشیع است. آموزش رایگان و همگانی را مورد تصریح قرار داده است و تسری عدالت به نصیب طبقاتی موجود در جامعه به عرصه آموزش و پرورش، عین بی‌عدالتی خواهد بود. تضعیف مدارس دولتی، نتیجه تقویت مدارس غیردولتی است و با این شرایط، امکانات و توان بالقوه مدارس دولتی به‌سوی مدارس غیردولتی خواهد رفت.»

سخن گفتن از فقدان عدالت آموزشی به معنای ندیدن پیشرفت‌ها و زحماتی که طی این سال‌ها برای سیستم آموزشی کشور کشیده شده، نیست اما به‌نظر می‌رسد بررسی و پایش موفقیت‌ها و ناکاهی‌ها در این زمینه به‌منظور مرتفع کردن مشکلات این حوزه گامی موثر در برقراری عدالت در همه زمینه‌ها به‌خصوص آموزش است که نباید در غوغای مشکلات روزفراموش شود. شاید جلوگیری از گسترش مدارس غیردولتی و استفاده از امکانات و گذار شده به این مدارس، برای توسعه و تجهیز مدارس دولتی، راهکاری مؤثر درباره این مسأله باشد.